

รธน. มาตรา ๒๙๑ วรรคหนึ่ง (๖) มาตรา ๒๙๒ และมาตรา ๒๙๕

พ.ร.บ. ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๓

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๕ บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน โดยให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๙๒ และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นตำแหน่ง ซึ่งมาตรา ๒๙๒ ประกอบมาตรา ๒๙๑ วรรคหนึ่ง (๖) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ในกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่ง โดยให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง และกรณีที่เป็นการพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ออกประกาศกำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องยื่นบัญชี ฯ ต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีมีรายได้ในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ ไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นวันเริ่มต้นปีงบประมาณ ๒๕๔๕ สำหรับกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่ง แต่ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชี ฯ โดยไม่ชี้แจงผู้ร้อง ทั้งที่ได้รับหนังสือแจ้งให้ชี้แจงข้อเท็จจริง รวม ๓ ครั้ง และต่อมาสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีมีมติเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๕ ให้ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากหลบหนีหมายจับคดีอาญาเกี่ยวกับยาเสพติด มีผลทำให้สมาชิกภาพของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ผู้ถูกร้องจึงพ้นจากตำแหน่งแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๕ ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันดังกล่าว สำหรับกรณีที่เป็นการพ้นจากตำแหน่ง แต่ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชี ฯ เมื่อผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชี ฯ ทั้งสองครั้ง ประกอบกับเมื่อศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้พิจารณา โดยให้โอกาสผู้ถูกร้องทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา แต่ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแต่อย่างใด จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๕

ย่อโดย นางสาวจีรนนท์ ตุ่นมาก
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นายปฐมพงษ์ คำเขียว
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๕

นางสาวนิชาภา ภูมินายก
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒

นายมนตรี กนกวาริ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี รักษาการแทน
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ